

EDİTÖRE MEKTUP

Sayın Editör,

Burdur ilimizin “**Karasal ve İç Su Ekosistemleri Biyolojik Çeşitlilik, Envanter ve İzleme İşi**” konulu projenin arazi çalışmaları sırasında tespit edilen anıt ağaçlar adlandırılarak derginizde yayınlanmaktadır. 2014 yılı Eylül ayında Burdur ilinde yapılan arazi çalışması sırasında oldukça yaşlı ağaçlar ile karşılaşmış ve bu ağaçlar tarafımızdan anıt ağaç olarak nitelendirilmiştir. Ağaçların genel görünümleri derginin kapak sayfasındadır. Anıt ağaç olarak nitelendirilen bu ağaçlara ait lokalite bilgileri ve ağaç özellikleri aşağıda belirtilmiştir:

Anıt Ağaç No: 1

Ağacın Latince İsmi: *Juniperus foetidissima* Willd.

Ağacın Türkçe adı: Sultan Ardıcı

Boy: ±10 m.

Gövde çapı: ±170 cm.

Çevresi: ±4 m.

Ağacın yaşı: ±700

Koordinat: 35 S 0736546 D., **UTM:** 4155255 K., **Rakım:** 1192 m.

Lokalite / Yaşadığı yer: Burdur iline bağlı olan Yeşilova ilçesinde bulunan Salda Gölü yakınlarındaki Köpek Çayı mevkiinde, özel mülkiyette bir tarlada bulunmaktadır.

Sağlık Durumu: Tarla sahibi tarafından tarlayı sürmesine engel teşkil ettiği için kesildiği tahmin edilen birkaç alt dal vardır. Üst kısımlarda bazı bölgelerde kanserli şişkin dallar olmasına rağmen ağacın sağlık durumu oldukça iyidir.

Anıt Ağaca “Sultan Ardıcı” İsminin Verilme Gerekçesi: İçinde bulunduğu alan **Sultan Suyu** çevresi olarak bilinir. Önemli içme sularına/çeşmelere Sultan Suyu, Sultan Çeşmesi, Sultan Pınarı gibi isimler verilmiştir. Suların şifalı ve dualı olduğu, Selçuklu sultanlarından birinin yörede konakladığı ve bu sulardan içtiği, bu alanda medfun olduğu yöre halkı tarafından ifade edilir. Atalarımız olan Selçuklu sultanlarına bir saygı ifadesi olarak anıt ağaca bu isim verilmiştir.

Morfolojik Görünüm: Uzaktan görünümü Boz Ardıcı (*J. excelsa* Bieb.) andıran yaklaşık olarak 10 m boyundaki ağaç, zemin seviyesinden 2,5 m sonra bir yandal, 3–4,5 m. arasında ana gövdenin devamı olarak 4 yan dal daha vermiştir. Ana gövde 5 m sonra şemsiye gibi dallanır. En alttaki 3 yandal çok kuvvetli olup üsttekiler ise giderek zayıflamaktadır. Ana dallara bağlı olan yan dallar tabiatıyla daha zayıftır.

H. Özçelik vd.

Yan dalların en kısıası 4 m olup 7 m'ye kadar uzayanları vardır. En altta bulunan 3 yandal kavis yaparak yükselmekte, üstteki yan dallar ise yere paralel olarak uzanmaktadır. Altta bulunan 1. ve 2. yan dalın kuru kısımlarının alt taraflarında ağaçkakan kuşlarının oyukları bulunmaktadır. Üst kesimlerde bazı dallarda kanserli kısımlar mevcuttur. Yakınlarında anıt ardıç sayılabilecek 300–400 yaşlarında olduğu tahmin edilen iki ardıç daha bulunmaktadır. Bu anıt, bulunduğu bölgenin orijininin (eski vejetasyonunun) ardıç ormanı olduğunun bir göstergesidir.

Anıt Ağaç No: 2

Ağacın Latince İsmi: *Pinus nigra* Arn. subsp. *pallasiana* (Lamb.) Holmböe

Ağacın Türkçe adı: Salda Çamı

Boy: ±22 m.

Gövde çapı: ± 180 cm.

Çevresi: ±460 cm.

Ağacın yaşı: ±600-700

Koordinat: 35 S 0733139 D., **UTM:** 4151361K., **Rakım:** 1730 m.

Lokalite / Yaşadığı Yer: Burdur ili, Yeşilova ilçesine bağlı olan Salda köyü yaylasında bulunmaktadır.

Sağlık Durumu: Ağacın sağlık durumu oldukça iyidir. Ancak alt kesimlerdeki dallar kozalak tutmakta, üst kesimlerdeki dallar ise tutmamaktadır.

Anıt Ağaca “Salda Çamı” İsminin Verilme Gerekçesi: Ağacın yetiştiği alan Salda köyü (Yeşilova/Burdur) sınırları içerisindedir. Vejetasyonun orjinini göstermektedir. Bu ağacın tescil edilmesi, korunması ve ziyaret edilmesiyle çevresindeki diğer yaşlı çamların da korunacağı düşünülmektedir. Ayrıca yöre halkı bu ağacı koruduğu için köylerinin adı olan Salda Çamı denilmesi uygun görülmüştür.

Morfolojik Görünüm: 22 m yüksekliğindeki ağaçta, zeminden 7 m sonra karşılıklı 2 yan dal bulunmaktadır. Dallardan biri çok büyümüş, diğeri ise fazla gelişmemiştir. 2 m yukarıda 5 yan dalı daha bulunmaktadır. Dallar aşağı doğru eğilmiş, bazıları ise yere değmektedir. Eğilme sebebinin zorlu kış koşullarındaki kar baskısı olduğu tahmin edilmektedir. Zeminden 15 m yükseklikte ana gövde ikiye ayrılmaktadır. Ağaçta ana gövde hakim, yan dalların ise hakimiyeti ise zayıf durumdadır. Meydana gelmiş olan dallanmalar düzensiz olarak göze çarpmaktadır. Ağacın alt dalları kozalak tutmakta üst dalları ise tutmamaktadır. Ağaç üzerinde çok sayıda ökse otu bulunmaktadır.

Orman ve Su İşleri Bakanlığımız ormanlık alanlardaki anıt ağaçları tescil etmektedir. Ancak özel mülkiyetteki anıt ağaçların tescili için de öncülük yaparsa/yaptırırsa önemli bir hizmet vermiş olacaktır. Bu anıtlar ülkemizin demirbaşlarıdır. Gelecek nesillerin emanetidir. Emaneti korumalıyız.

**Hasan Özçelik¹, Ahmet Koca²,
İbrahim Tavuç², Belkıs Muca², Özlem Bebekli²**

¹: Süleyman Demirel Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Isparta, Türkiye

²: Süleyman Demirel Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Biyoloji A.B.D, Isparta, Türkiye

Yazışılan yazar e-posta: hasanozcelik@sdu.edu.tr